

TÄÄLLÄ RIEMU
ON LUONNONVOIMA

KUOPIO

KÄYTTÖSUUNNITELMA 2020

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 22.1.2020

Sisällysluettelo

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Kaupunginvaltuuston 16.12.2019 päätös 1

Käyttösuunnitelma 2020 materiaali:

Vastuualueiden toimintaympäristöjen kuvaus, toiminnan painopisteet sekä toiminnalliset tavoitteet ja toimenpiteet

- Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut 3
- Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut 10
- Taidepalvelut 16

Vastuualueiden tulojen, menojen ja toimintakatteen osuus palvelualueella 21

Tuloslaskelmat palveluprosesseittain 22

Mittaristo 2020 25

Investoinnit

- Investointiluettelo 27
- Yhdyskuntarakentamisen kohdeluettelo 28

Talousarvion sitovuus 32

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue (kv:n päätös 16.12.2019)

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue edistää asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä ehkäisee asukkaiden sosiaalista eriarvoistumista. Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen tuottamilla palveluilla vahvistetaan osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja kaupungin vetovoimaisuutta. Palveluiden järjestäminen jakaantuu omatoimiseen ja ohjattuun hyvinvointia edistävään toimintaan sekä taidepalveluihin.

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut ja yhteistyötahot tarjoavat monipuoliset toimintaympäristöt sekä mahdollisuudet ja olosuhteet omatoimiselle tekemiselle, kokemiselle, tiedonhauille ja harrastamiselle. Kaupungin omia palveluita tuottavat kaupunginkirjasto, liikuntapaikat ja museokeskus. Museokeskus koostuu kulttuurihistoriallisesta museosta, luonnontieteellisestä museosta ja taidemuseosta. Museot toimivat myös alueellisina vastuumuseoina. Kaupunginkirjasto toimii alueellisen kehittämistehtävän kirjastona Savon alueella.

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut aktivoivat yhteistyössä kaupungin muiden palvelualueiden, järjestöjen ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa kaupunkilaisia toimimaan oman ja toistensa hyvinvoinnin ja terveyden edistäjinä. Kaupungin omia palveluita tuottavat kansalaistoiminnan palvelut sekä kansalaisopisto. Kansalaistoiminnan palvelut koostuvat avustus- ja järjestöpalveluista, liikuntaan ja kulttuuriin aktivoinnista, lähiö- ja asukastupatoiminnasta sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnista.

Taidepalvelut edistävät Kuopion ja ympäristökuntien asukkaiden viihtyvyyttä ja hyvinvointia järjestämällä teatteri-, musiikki- ja muita kulttuurielämyksiä ja tapahtumia. Taidepalvelut ovat yksi keskeinen vetovoimatekijä ja taidepalvelut lisäävät myös kaupungin elinvoimaa. Kaupungin omia palveluita tuottavat kaupunginteatteri ja musiikkikeskus.

Kuopiolaisten hyvinvoinnin tila, ikärakenteen muutos ja toimintaympäristön muutokset lisäävät palvelukysyntää sekä palveluiden kehittämistarvetta. Hyvinvoinnin edistämisen palvelut tukevat strategisia tavoitteita lisäten kaupungin tunnettuutta ja vetovoimaa, mikä näkyy matkailun lisääntymisenä ja kansainvälistymisenä. Palvelujen kehittämiseen vaikuttaa lisäksi yleisen vaatimustason nousu ja eri kohderyhmien muuttuvat palvelutarpeet. Kuopion hyvinvointia edistävät palvelut palvelevat koko maakuntaa ja laajemminkin koko Itä-Suomea.

Eri toimintoja ja palveluja kehitetään yhdessä asukkaiden ja asiakkaiden kanssa sekä kumppanuuteen perustuvissa yhteistyöverkostoissa. Kehittämistyössä painotetaan ennaltaehkäisevää, varhaista tukemista ja moniammatillista yhteistyötä sekä asukkaiden osallistumista suunnitteluun ja toteutukseen. Esimerkiksi liikuntatilojen tarpeen kasvuun vastataan mallilla, joka mahdollistaa yksityisen palvelutuotannon kaupungin oman palvelutuotannon rinnalla.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hyvinvointia edistävien palveluiden palvelumuotoilua jatketaan, ja niiden yhteistä tiedotusta, markkinointia ja viestintää lisätään. Tavoitteena on saada palvelut kohtaamaan myös ne kuntalaiset, jotka niitä eniten tarvitsevat. Tämä on huomioitava kehittämistyössä ja palvelutarjonnassa.

Digitaalisuutta lisätään asiakaspalvelun parantamiseksi ja palvelujen tehostamiseksi. Toimintoja asiakaspalveluissa uudistetaan. Osta Verkossa –projektin kautta toteutetaan kassajärjestelmä-, kulunvalvonta- ja älylukitusjärjestelmien uudistamista sekä kehitetään mahdollisuuksia verkkomaksamiseen. Toimintaympäristön muuttuessa henkilöstön osaamista kehitetään jatkuvasti. Kumppanuus viranomaisten, yritysten, tutkimuslaitosten ja järjestöjen kanssa lisääntyy. Asukkaiden osallistuminen palvelujen kehittämiseen ja toteuttamiseen kasvaa.

Avustus- ja maksupolitiikan uudistaminen jatkuu. Yläkoululaisten harrastuspassi otetaan käyttöön kaupungin omissa palveluissa siten, että siitä ei aiheudu lisäkustannuksia.

Asukkaiden hyvinvointiin liittyvän tiedonkeruun ja analysoinnin menetelmiä sekä hyvinvointiviestintää kehitetään tukemaan kaupungin hyvinvointityötä.

Keskeisten kulttuuri- ja liikuntatilojen uudistukset lisäävät tapahtumien, kokousten ja kongressien määrää Kuopiossa. Kokous- ja kongressitekniikkaa pidetään ajantasaisena ja palvelua kehitetään määrätietoisesti.

Henkilöstön kehittäminen ja työhyvinvointi

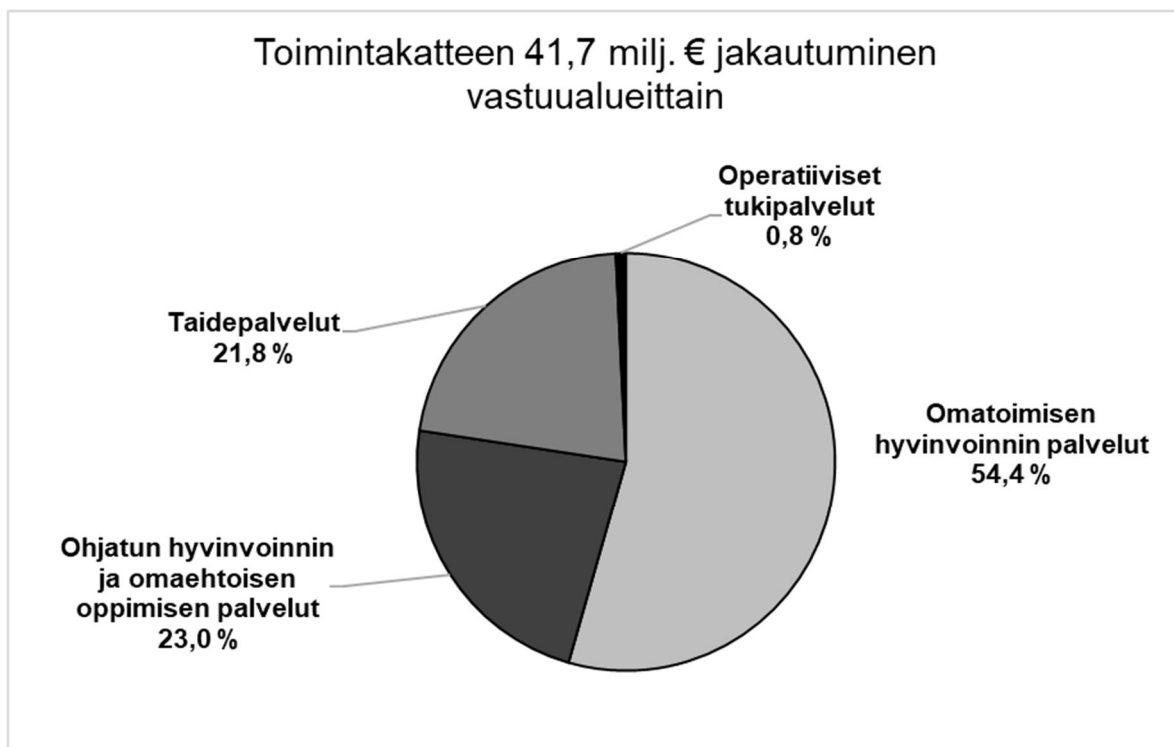
Toimintaympäristön ja palvelutarpeen muutokset asettavat vaatimuksia henkilöstön osaamiselle. Toiminnasta lähtevät osaamistavoitteet määritellään henkilöstösuunnitelmassa ja viedään työntekijätasolle kehityskeskusteluissa, joita voidaan käydä työntekijä- tai tiimikohtaisesti.

Sähköisten palveluiden käyttöönoton laajentaminen vaatii edelleen palveluprosessien uudelleentarkastelua ja henkilöstön perehdyttämistä uusiin toimintatapoihin ja tehtäviin.

Työhyvinvointisuunnitelmat on laadittu yksiköittäin ja niiden toteutumista seurataan ja tehtyjä toimenpiteitä arvioidaan osana toiminnan ja talouden seurantaa. Asiakaskeskeisyys, toiminnan selkeä tavoitteellisuus ja joustavuus työn järjestämisessä vahvistavat työyhteisöä ja luovat hyvää työilmapiiriä.

Palvelualueita ja organisaatiota ja toimintoja kehitetään organisaatiotasolla yhdistämällä päällekkäisiä toimintoja laajemmiksi kokonaisuuksiksi. Kehittämisen tavoitteena on toiminnan tehokkuuden, taloudellisuuden ja joustavuuden parantaminen.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	TP	TA+TAMU	TPE	TA	Muutos-% Tpe19- Ta20
	2018 1 000 €	2019 1 000 €	2019 1 000 €	2020 1 000 €	
TOIMINTATULOT	9 261	9 396	9 547	9 508	-0,4 %
TOIMINTAMENOT	-46 421	-47 673	-48 167	-51 234	6,4 %
TOIMINTAKATE	-37 159	-38 277	-38 620	-41 726	8,0 %

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kuopion kaupunginkirjasto tarjoaa kirjastopalvelut pääkirjastossa, 13 lähikirjastossa, 3 kirjastoautossa ja yhdessä potilaskirjastossa. Kaavi, Tuusniemi ja Niuvan oikeuspsykiatrisen sairaala ostavat kirjastopalvelut Kuopiolta. Kuopion kaupunginkirjasto toimii OKM:n asetuksella alueellisen kehittämistehtävän kirjastona alueenaan Etelä- ja Pohjois-Savo. Alueellisen kehittämistehtävän kirjastona Kuopion kaupunginkirjastolla on koko Savon alueen kirjastojen henkilökunnan osaamisen kehittämisen tehtävä, jonka OKM resursoi kokonaan. Kuopion kaupunginkirjasto on mukana paitsi alueellisessa, myös valtakunnallisessa ja kansainvälisessä kirjastoyhteistyössä.

Kirjasto tarjoaa kaikille mahdollisuuden lukea aineistojen ja monipuolisen lukemista edistävän tuen kautta, tukea aktiiviseen kansalaisuuteen ja hyvinvointiin, osaavan henkilökunnan ja yhteistyökumppanuuden muille toimijoille sekä kaikille avoimen tilan. Aineistot ja tieto monikanavaistuvat ja kansainvälistyvät. Kuopion kaupunginkirjaston tarjonnassa fyysisten aineistojen ja palveluiden rinnalla on tarjottava sähköisiä aineistoja ja verkkopalveluita sekä etäkäyttömahdollisuuksia. Palvelujen digitalisoituminen lisää kuntalaisten avuntarvetta palvelujen ja tiedonlähteiden tavoittamisessa. Palveluyhteiskunnan muutos sekä asiakasmäärien kasvu luovat paineita palvelujen fyysiselle tavoittamiselle. Palveluiden kehittäminen erilaisten asiakasryhmien tarpeita vastaaviksi sekä paikkariippumaton opiskelu ja työnteko asettavat tilavaatimuksia kirjastolle julkisena tilana ja kirjaston aineistokokoelmalle. Kirjastopalvelut tarjotaan kaikille kuntalaisille ja tässä on huomioitava erityisesti väestön ikääntyminen, erityistä tukea tarvitsevat, lukemisesteiset, liikkumisesteiset, lapsiperheet, lapset ja nuoret, eri kieli- ja kulttuuriryhmät sekä eri puolilla kuntaa asuvat kuntalaiset.

Liikuntapaikkapalvelut tuottavat liikuntapaikkapalveluita sisä- ja ulkoliikuntapaikoilla. Sisäliikuntapaikkakohteita ovat Kuopio-halli, Kuopion uimahalli, Lippumäen uimahalli, Niiralan jäähalli, Studentia (kaupungin osittainen omistus), Nilsiä liikuntatalo, Maaningan urheilu-nuorisotalo ja väestönsuojien liikuntatilat. Lisäksi kuntosalit sijaitsevat Karttulassa, Maaningalla, Nilsiässä, Riistavedellä ja Vehmersalmella. Tahko Span uimahallipalvelut kuuluvat liikuntapaikkapalveluiden vastuulle. Ulkoliikuntapaikat käsittävät kattavan jääkiekko-, luistinrata-, nurmikenttä-, sorakenttä-, ulkokoripallokenttä- ja tenniskenttäverkoston sekä kuntopolku- ja latureitistön. Lisäksi liikuntapaikkapalvelut hallinnoi Heinjoen ampuma- ja moottoriratakeskusta, Lippumäen liikuntakeskusta, Keskuskentän jalkapallostadionin kenttiä, Minna Canthin kaarihallia, Neulamäen FK-rataa, Puijon pesäpallostadionia, Puijon talviurheilukeskusta ja Sorsasalon ratsastuskeskusta.

Niiralan uimahalli korvataan jatkossa käyttäjätarpeen mukaisella kuntolaaksoon sijoittuvalla uimahallilla. Puijon urheilulaakson rakentaminen etenee yleissuunnitelman mukaisesti. Lippumäen uimahallin peruskorjaus ja entisen jäähallin muutos sisäliikuntatilaksi sekä Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskuksen rakentaminen käynnistyvät.

Kuopion kaupungin museopalveluista vastaavat Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, Kuopion luonnontieteellinen museo ja Kuopion taidemuseo. Kaupungin museokohteita ovat Kuopion taidemuseo, Kuopion korttelimuseo, J.V. Snellmanin kotimuseo ja Kuopion museo, joka on suljettuna peruskorjaus- ja laajennushankkeen ajan. Maaningan ja Karttulan kotiseutumuseot ovat toistaiseksi vailla näyttelytilaa. Museot toimivat yhteistyössä museokeskuksena.

Museoita työllistävät alueelliset ja paikalliset palvelutehtävät sekä kulttuuri- ja luonnonympäristöön ja julkiseen taiteeseen liittyvät asiantuntijatehtävät. Tieto kulttuurin ja taiteen terveyttä ja hyvinvointia edistävästä ja ennaltaehkäisevästä vaikutuksista luo museoille erityisiä palveluodotuksia. Kaikki museot toimivat alueellisina vastuumuseoina, joiden toimintaa määrittelee uusi museolaki 1.1.2020 alkaen. Kulttuurihistoriallisen museon toimialueena on Pohjois-Savon maakunta, tehtävänä alueellisen museotoiminnan kehittäminen ja alueellinen kulttuuriympäristötehtävä. Luonnontieteellisen museon toimialuetta ovat Pohjois-Savon, Etelä-Karjalan, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan maakunnat, tehtävänä luonnonperintö. Taidemuseon alueellisessa taidemuseotehtävässä toimialueena on Pohjois-Savon maakunta.

Kuopion museo -rakennuksen uudistuminen peruskorjauksen ja laajennuksen myötä tuo uuden vaiheen museoiden toimintaan ja kehittämistyöhön. Museo- ja kirjastorakennusten yhdistäminen tarjoaa uusia mahdollisuuksia museo- ja kirjastopalvelujen yhteiseen kehittämiseen. Hankkeeseen kytkeytyvät lähivuosina myös kokoelma- ja työtilojen sekä Korttelimuseon kehittämishankkeet.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Liikuntapaikkapalveluissa toiminnan painopisteenä on palveluiden kehittäminen yhdessä kuntalaisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa, muuttuvat asiakastarpeet ja palveluiden saavutettavuus huomioiden. Liikuntapaikkapalvelut osallistuvat avustus- ja maksupolitiikan uudistamiseen sekä harrastuspassin valmisteluun. Uusien liikuntapaikkojen valmistumiseen valmistaudutaan palvelusisältöjen suunnittelulla. Kassa- ja kulunvalvontajärjestelmän vaihtumiseen valmistaudutaan yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Järjestelmän käyttöönotossa osallistetaan asiakkaita koekäyttämään järjestelmää ja kerätään palautetta järjestelmän käytöstä. Uusi järjestelmä mahdollistaa verkko- ja mobiilimaksamisen. Verkko- ja mobiilimaksamisen käyttöönottoon valmistaudutaan järjestämällä asiakkaille erillisiä pop up pisteitä, joissa asiakkaille järjestetään opastusta ja neuvontaa järjestelmän toimivuudesta ja käytöstä.

Kirjastopalveluissa toiminnan painopisteenä on palveluiden kehittäminen yhdessä kuntalaisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa organisaatorajat ylittäen kuntalaisten muuttuneita tarpeita vastaaviksi ja tässä yhteistyön ja kumppanuuden hyödyntäminen (mm. kirjasto-museo, toiminta lähipalvelukeskuksissa ja muiden toimijoiden kanssa). Toisena painopisteenä ovat verkkopalveluiden ja e-aineistotarjonnan kehittäminen, niiden neuvonta, opastus ja digituki. Yleisten kirjastojen antamasta digituesta on valmistunut valtakunnallinen suositus, jonka mukaan kirjastot ovat yksi toimija AUTA-hankkeen toimintamallin mukaisessa digituen verkostossa. Suosituksessa kuvataan kirjaston digituen muodot. Kolmantena painopisteenä on monilukutaidon edistäminen ja yhteistyön kehittäminen muiden toimijoiden kanssa tässä (vanhemmat, neuvolat, varhaiskasvatus, koulut). Lukutaito on kansalaistaito ja tavoitteena onkin tehdä kirjastosta paras paikka lapsille ja saada myös kaikki muut kirjastopalveluista hyötyvät eri-ikäiset ja erikieliset kuntalaiset palvelun piiriin ja ehkäistä syrjäytymistä, edistää laajasti lukutaitoa sekä kuntalaisten hyvinvointia.

Museot ovat toiminnallisia ja elämyksellisiä paikkoja ja oppimisympäristöjä. Näyttelyt ja tapahtumat tarjoavat asiakkaille elämyksiä ja tietoa. Museot tuottavat tietoa Pohjois-Savon historiasta ja alueen elämästä, suomalaisesta luonnosta ja kuvataiteesta ja tarjoavat monipuolista asiantuntemusta kulttuuri- ja luonnonympäristön sekä julkisen taiteen tehtävissä. Asiantuntijapalvelut sekä kulttuuri-, ympäristö- ja taidekasvatustyö lisäävät museoiden saavutettavuutta ja tuovat taiteen osaksi arkiympäristöä, edistävät kestävästä kehitystä ja myönteistä kaupunkikulttuuria. Yleistyössä museot kehittävät kohderyhmäpalveluja, joita suunnataan eri ikä- ja erityisryhmille. Kuopion museon kiinni ollessa Taidemuseon ja Korttelimuseon aukioloaikoja on voitu laajentaa asiakkaiden toiveiden mukaisesti.

Museotilojen kehittämistyö etenee yhteistyössä kaupungin tilakeskuksen kanssa. Kuopion museon rakennustyöt valmistuvat syksyllä 2020, ja museo avautuu vaiheittain vuoden 2021 alusta lähtien. Kokoelma- ja työskentelytilojen osalta hankesuunnittelu jatkuu. Myös Korttelimuseon uuden palvelukonseptin valmistelua jatketaan.

Henkilöstön kehittäminen ja työhyvinvointi

Liikuntapaikkapalveluissa teknologian ja digitalisaation mahdollistamat uudet teknologiset ratkaisut edellyttävät henkilöstön kouluttamista digiajan vaatimusten mukaisesti. Tehtäväkuvauksia tarkistetaan, ammatillisia valmiuksia ja muutosvalmiuksia parannetaan. Toimintaympäristön monipuolistuessa esimiesten johtamistaidot nousevat tärkeään asemaan ja esimiesten koulutustarve lisääntyy.

Kuopion kaupunginkirjaston osalta toimintaympäristön muutokset ja työn painottuminen vuorovaikutustaitoja, asiantuntijuutta ja digiosaamista edellyttäviin tehtäviin tuovat haasteita henkilöstön osaamisen kehittämiseksi. Yleisten kirjastojen henkilökunnan digitaalisen osaamisen vähimmäisvaatimuksesta on valmistunut valtakunnallinen suositus. Ministeriö on rahoittanut alueellisen kehittämistehtävän kirjastojen (mm. Kuopio) kautta

digikirjastohankkeen, jonka avulla henkilökunta saavuttaa suosituksen mukaisen digitaalisen osaamisen tason vuoden 2020 lopulla. Toimintaympäristön monipuolistuessa myös esimiesten johtamistaidot nousevat tärkeään asiaan ja esimiesten koulutustarve lisääntyy. Osana alueellista kehittämistehtävää Kuopion kaupunginkirjasto kartoittaa koko Savon kirjastojen henkilökunnan osaamistarpeita säännöllisesti ja tekee sen perusteella koulutussuunnittelua ja järjestää koulutusta ja muuta monipuolista osaamisen kehittämistä henkilökunnalle. Myös AVIn järjestämät ammatilliset lisäkoulutukset ja kaupungin henkilöstökoulutukset hyödynnetään henkilöstön osaamisen kehittämisessä. Henkilöstön osaamista kehitetään myös osaamisverkostoja luomalla sekä vertaisoppimisen, lähiohjauksen, työkierron, työryhmätyöskentelyn, toimintapilottien ja rekrytointien avulla.

Museoiden rekrytoinneissa ja koulutuksessa huolehditaan henkilöstön ammattitaidon turvaamisesta ja ylläpitämisestä palvelutarpeiden mukaisesti. Tehtäväkuvauksia tarkistetaan, ammatillisia valmiuksia ja muutosvalmiuksia parannetaan. Koulutuksessa painotetaan perehtymistä nykyaikaiseen museotekniikkaan, näyttelyratkaisuihin ja yleisöpalveluun. Henkilöstön kehittämisessä otetaan huomioon uudistuva Kuopion museo, mikä edellyttää lisäresursointia yleisöpalveluihin, näyttelytoiminnan, tietopalvelujen ja asiakaspalvelun kehittämiseen. Erityisesti valmennetaan henkilöstöä museoiden yhteiseen kehittämiseen sekä museo- kirjastoyhteistyöhön.

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

KS-2020

1. KASVAVA KUOPIO

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyyssympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Edistetään opiskelu- ja työperäistä muuttoa ja maahanmuuttoa Kuopioon sekä ulkomaalaisten ammattiosaajien sitoutumista alueeseen.	Kirjasto tarjoaa palveluja ja aineistoja eri kielillä ja aineistoja suomen kielen opiskeluun. Liikuntapaikkapalvelut tarjoavat hyvät olosuhteet omaehtoiselle liikunnalle.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Viestintää ja edunvalvontaa kehitetään systemaattisesti edelleen (vaikuttamisen kohteet, vaikuttavuusviestintä, yhteistyö).	Kirjasto luo positiivista kaupunkikuvaa kansallisesti ja kansainvälisesti viestinnän avulla. Museoiden palvelut, yhteistyö, verkostoituminen ja viestintä edistävät myönteistä kuvaa Kuopiosta. Liikuntapaikkapalvelut luo positiivista kaupunkikuvaa kansallisesti ja kansainvälisesti viestinnän avulla.	Hyvinvoinnin edistämisen johtajat, palvelupäälliköt

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Kaupunkikeskustan täydennysrakentaminen jatkuu. Aktivoidaan kaupunkikeskustan tapahtumatoimintaa yhdessä järjestöjen tms. kanssa.	Kehitetään kaupunkikulttuuria erilaisin tapahtumien kautta yhteistyössä järjestöjen ja muiden kumppaneiden kanssa. Kuopion kaupunginkirjaston tuottamat kirjastopalvelut elävöittävät kaupunkikeskustaa tapahtumineen ja ovat tärkeä osa keskusta-alueen palvelutarjontaa. Kirjastopalvelut lähipalveluina luovat monipuolista kaupunkikulttuuria ja positiivista kaupunkikuvaa kaupungin eri osissa. Museot ovat tärkeä osa keskustan palveluja, ja museot kehittävät aktiivisesti palvelutarjontaansa. Kuopion taidemuseossa ja Kuopion korttelimuseossa järjestetään kiinnostavia näyttelyitä ja tapahtumia. Lisäksi järjestetään erilaisia tapahtumia museoiden ulkopuolella. Uudistuvan Kuopion museon näyttelyiden ja palvelujen suunnittelu etenee. Liikuntapaikkapalvelut mahdollistavat tapahtumien järjestämisen kaupunkikeskustassa. Vuoden 2020 aikana Kuntolaakson uimahalli valmistuu. Uuden uimahallin toiminnat suunnitellaan tukemaan käyttäjien omaehtoista liikkumista ja mahdollistamaan tapahtumien järjestämistä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
<p>Mahdollistetaan harrastaminen lapsille ja nuorille mm siirtämällä harrastamisen painopistettä koulupäivän yhteyteen.</p> <p>Uudistetaan liikunnan avustus- ja maksupolitiikkaa.</p> <p>Tehostetaan hyvinvointimarkkinointia.</p>	<p>Kuopion kaupunginkirjaston painopistealueena ovat lapset ja nuoret ja lasten ja nuorten kirjastopalveluja kehitetään (monilukutaito, aineistot, tilat, tapahtumat).</p> <p>Museoiden palveluja suunnataan taide-, kulttuuri- ja ympäristökasvatuksen keinoin lapsille ja lapsiperheille, päiväkodeille ja kouluille sekä erityisryhmille, mm. maahanmuuttajille. Museot tuottavat mm. opastuksia, työpajoja, lainattavia materiaaleja ja verkkoaineistoja. Palvelujen suunnittelussa, toteutuksessa ja markkinoinnissa tehdään monialaista yhteistyötä museokeskus-, palvelualue-, kaupunki- ja valtakunnan tasolla.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden tilojen hallinnan osalta pyritään kehittämään tilojen käyttöä vakiovuorojen ulkopuolisilla ajoilla mahdollistamalla liikunnan harrastaminen koulupäivän yhteydessä. Liikuntapalveluiden palvelutarjontaa ja markkinointia kehitetään asiakastarpeiden mukaisesti. Maksu- ja avustuspolitiikan kehittämistä jatketaan.</p> <p>Tehdään tiivistä yhteistyötä järjestöjen ja koulujen kanssa lasten harrastamismahdollisuuksien parantamiseksi.</p>	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Lapsiperheiden hyvinvointia edistetään tukemalla vanhemmuutta eri keinoin. Perhekeskumallin toiminta alkaa vuoden 2020 aikana.	<p>Tarjotaan matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, joissa tehdään moniammatillista yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa ja hakeutuvaa työtä eri kohderyhmien (mm. erilaiset lapsiperheet, nuoret) hyvinvoinnin lisäämiseksi.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden käyttömaksut ovat keskimääräisesti subventoituja 77%.</p>	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi lisääntyy. Painopiste on erityisesti syrjäytymisuhan alla olevien nuorten hyvinvoinnin edistämisessä.	<p>Kirjasto tekee yhteistyötä nuorten palveluja tarjoavien tahojen kanssa ja ehkäisee syrjäytymistä edistämällä monilukutaitoa.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluilla on käytössä edullinen liikkiskortti ajalle 2.5.2020-31.8.2020.</p>	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Kaupungin tilat ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytössä.	Tiloja kehitetään monikäyttöisiksi kuntalaisten tiloiksi kuntalaisia osallistamalla ja ne toimivat laskeutumisalustana monenlaiselle toiminnalle ja eri toimijoille.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

Tilojen suunnittelussa otetaan huomioon tilojen monikäyttöisyys.		
Luonnon saavutettavuutta parannetaan mm. viestinnän keinoin ja kehittämällä luontokohteita ja puistoja asukkaiden kohtaamispaikkoina.	Museot järjestävät kaikille avoimia kaupunkikävelyjä, luontoretkiä ja tapahtumia, jotka tarjoavat osallistujille sekä elämyksiä että asiantuntevaa opastusta ja tietoa luonnosta, rakennetusta miljööstä ja ympäristön muutoksista.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Edistetään edelleen etätyön tekemismahdollisuuksia ja vähennetään liikkumistarvetta.	Kehitetään kuntalaisten etätyön tekemisen paikkoja ja mahdollistetaan etätyön tekeminen tehtävissä, jotka eivät ole paikkaan sidottuja.	hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, esimiehet

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Sisällytetään resurssiviisaus hankintaprosesseihin koko konsernissa ja koulutetaan henkilökunta.	Kuopion kaupunginkirjaston tilojen käyttöastetta ja monikäyttöisyyttä edistetään ja tarkastellaan mm. omatoimiraikaisujen ja yhteiskäytön mahdollisuutta sekä aineiston varastoinnin järjestämistä. Kehitetään tilasta riippumattomia palveluja (e-aineistot, verkkopalvelut). Vähennetään muovijätettä ja suunnataan resursseja muoviin sijasta aineistoihin kehittämällä palveluja muovittamattomuuskokeilun perusteella.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, esimiehet

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Henkilöstön työhyvinvointi paranee ja sairauspoissaolot vähenevät kaupunkitasoisesti 15,4 pv/htv tasolle.	Kaikissa työyhteisöissä tehdään ja toteutetaan työhyvinvointisuunnitelmia ja niiden etenemistä seurataan.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, esimiehet

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Kehitetään keskeisen kaupunkialueen osallisuuden ja vaikuttamisen toimintamalleja. Parannetaan kuntalaisviestintää matalan kynnyksen vaikuttamistavoista.	Kirjasto osallistaa asiakkaita palveluiden kehittämiseen. Museot kehittävät palvelujaan yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Liikuntapaikkapalvelut kehittävät palveluita jatkuvasti yhteistyössä asiakkaiden kanssa.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt,

<p>Kehitetään tiedolla johtamista (tiedon kerääminen, analysointi ja hyödyntäminen) kaupunkitasoisesti, jotta se palvelee paremmin toiminnan, palvelujen ja palveluverkoston suunnittelua ja seuranta.</p>	<p>Kuopion kaupunginkirjasto kerää tietoa johtamisen tueksi monipuolisesti ja käyttää johtamisessa monipuolisesti tietoa. Kirjasto osallistuu valtakunnalliseen tiedolla johtamisen kehittämisen työhön.</p> <p>Museot keräävät tietoa toiminnan seuranta ja palvelujen kehittämistä varten. Tiedon keräämisessä otetaan huomioon museoalaa koskevat valtakunnalliset vaatimukset ja yhteiset linjaukset.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden tiedolla johtamisen työkalua kehitetään.</p>	<p>Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt</p>
<p>Palvelujen saavutettavuuden ja sujuvuuden parantaminen digitalisaation avulla. Laaditaan digitalisaation tiekartta ja viedään eteenpäin toimintaa ja palveluja uudistavia digihankkeita.</p> <p>Parannetaan henkilöstön digitaalista kyvykkyyttä.</p>	<p>Kuopion kaupunginkirjasto kehittää verkko- ja e-palveluja mm. kaupungin Ostaverkosta-projektissa ja kehittää palveluja digitalisaation avulla ja henkilökunnan digitaalista osaamista.</p> <p>Museot hyödyntävät digitalisointia monipuolisesti sisältötuotannossa ja palvelujen kehittämisessä. Museoiden kokoelmien ja pedagogisten sisältöjen saavutettavuutta erilaisissa oppimisympäristöissä ja koko toiminta-alueella lisätään digitaalisilla sovelluksilla ja verkkoaineistoilla.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut osallistuu Ostaverkosta-projektiin ja kehittää palveluita digitalisaation avulla ja henkilökunnan digitaalista osaamista.</p> <p>Henkilöstön digiosaamista kehitetään.</p>	<p>Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, esimiehet</p>

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
<p>Laaditaan kaupungin talouden tasapainotussuunnitelma suunnittelukaudelle.</p>	<p>Osallistutaan suunnitelman laadintaan.</p>	<p>Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt</p>
<p>Selvitetään vaihtoehtoisia investointimalleja kokonaistalous huomioiden investointitason pienentämiseksi.</p>	<p>Osallistutaan vaihtoehtoisten investointimallien suunnitteluun.</p>	<p>Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt</p>
<p>Talousarvioon sisältyvä 6 M€n henkilöstömenojen säästötavoite toteutuu.</p>	<p>Edistetään tavoitteen saavuttamista käytettävissä olevin keinoin.</p>	<p>Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt</p>

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin asukasmäärän kasvu, asukkaiden hyvinvoinnin tila sekä ikääntyneiden suhteellisen osuuden lisääntyminen ovat yhteinen haasteemme. Ennaltaehkäisy, osallisuus, varhainen tukeminen ja moniammatillinen yhteistyö ovat keskeisiä asioita.

Kansalaisopisto toteuttaa kaupungin hyvinvointistrategiaa moniulotteisesti. Jatkuvan oppimisen kautta opisto tukee hyvän elämän tavoitteita. Yhdessä oppimalla toteutuu ihmisen kytkeytyminen yhteisöön, mikä vahvistaa kuntalaisten sosiaalista pääomaa. Opetussuunnittelussa huomioidaan erityisesti hyvinvointi ja terveys sekä tietoisuus ekososiaalisen sivistyksen merkityksestä.

Kansalaisopistolla on tärkeä rooli ikääntyvän väestön omatoimisuuden lisäämisessä ja syrjäytymisen ehkäisyssä. Opiston senioripedagogiikan tavoitteena on luoda ikääntyville ihmisille opiskelumahdollisuuksia, lisätä sekä fyysisiä että psyykkisiä hyvinvointia ja lievittää yksinäisyyttä.

Digitalisoituvassa maailmassa tarvitaan kriittistä monilukutaitoa, numerotaitoja, kykyä lähdekritiikkiin sekä toimimista sähköisissä ympäristöissä. Kansalaisopiston tavoitteena on tukea kuntalaisen perustaitojen ja digitaalisten taitojen eri osa-alueiden kehittymistä.

Kuopion kansalaisopisto järjestää aikuisten maahanmuuttajien ABC-opetusta sekä tutkintotavoitteista aikuisten maahanmuuttajien perusopetuksen lukutaitovaiheen ja alkuvaiheen opetusta. Kansalaisopiston suomen kielen iltakurssit tarjoavat opiskelumahdollisuuksia vasta kuntaan muuttaneille, kielen opintoja aloitteleville sekä kieltä jo hyvin hallitseville opiskelijoille. Lisäksi nuorille (16-29v) maahanmuuttajille järjestetään koulutusta OPH:n nuorisotakuu-rahoituksella.

Kansalaistoiminnan palvelut ovat monialaisia ja pääosin lakisääteisiä hyvinvoinnin edistämisen palveluja, joiden keskeisinä tavoitteina ovat terveellisten elintapojen, osallisuuden, vaikuttamismahdollisuuksien, mielekkään tekemisen sekä aktiivisen elämäntavan edistäminen. Hyvinvointitiedon koordinointi, analysointi ja raportointi sekä hyvinvoinnin edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön tutkimustiedon soveltaminen, kehittäminen ja kouluttaminen ovat kansalaistoiminnan palvelujen keskeisiä tehtäviä. Kulttuuriin ja liikuntaan aktivoimisen, mukaan lukien Kino Kuvakukko, avulla tuetaan eri väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyvinvointia ja osallisuutta edistävään toimintaan kaupunki- ja maaseutualueilla. Palvelujen saavutettavuutta lisäävät vertaisohjaajat ja kulttuurin ja taiteen ammattilaiset kansalaistoiminnan palvelujen kumppaneina. Kulttuuriin aktivointi toteuttaa kuntien kulttuuritoimintain mukaista OKM:n alueellista kehittämistehtävää Pohjois-Savon alueella vuosina 2020-2021.

Kansalaistoiminnan palvelujen vuosittain laatima hyvinvointikertomus toimii Hyvinvoiva Kuopio 2030 –ohjelman vaikuttavuuden arvioinnin sekä prosessiarvioinnin työvälineenä. Kansalaistoiminnan palvelut vastaavat myös hyvinvoinnin edistämisen monialaisen yhteistyön koordinoinnista mm. kaupungin hyvinvointiryhmässä, WHO-Healthy Cities ja Terve Kunta – verkostoissa sekä yhdistysten ja asiantuntijatahojen verkostoissa. Kansalaistoimintaa tuetaan myöntämällä järjestöavustuksia ja kansalaislähtöisen kaupunkikehittämisen hankerahoitusta. Lähiöiden ja maaseutualueiden asukkaiden osallisuutta ja kansalaistoimintaa edistetään matalan kynnyksen kohtaamis- ja osallistumispaikkoina toimivilla 12 asukastuvalla, jotka tarjoavat fyysiset puitteet erilaisten palvelujen järjestämiseen asuinalueilla, sekä lähidemokratiakäytännöillä.

Toimintaympäristöä leimaa mielen hyvinvointiin liittyvien haasteiden ja päihteidenkäytön lisääntyminen erityisesti nuorilla. Elintavoilla, mielekkäällä tekemisellä, harrastuksilla, ihmissuhteilla ja osallisuudella voidaan edistää mielen hyvinvointia merkittävästi. Sekä kansalaisopisto, että kansalaistoiminnan palvelut tuottavat eri ikäryhmille hyvän mielen palveluja, joiden avulla tuetaan mielenterveyttä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kansalaisopiston toiminnassa painottuvat aktiivisen elämäntavan mahdollistaminen ja digitaalisten taitojen vahvistaminen eri ikäryhmät ja laaja toiminta-alue huomioiden. Ennaltaehkäisevän hyvinvoinnin painopisteenä on ekososiaalinen sivistys. Lisäksi kansalaisopisto pyrkii huomioimaan kurssitarjonnassa kansainvälisyyden sekä tukemaan opiskelijoiden ja henkilökunnan liikkuvuutta.

Kansalaistoiminnan palveluiden toiminnassa painottuvat tiedolla johtamisen ja palvelujen saavutettavuuden, vaikuttavuuden ja arvioinnin kehittäminen sekä tutkimusyhteistyön kehittäminen. Hyvinvointitiedon tiedonkeruuseen, raportointiin ja viestintään etsitään digitaalisia ratkaisuja. Vahvistetaan kansalaistoiminnan palvelujen hyvinvointityön koordinoivaa roolia sekä tiimien ja palveluprosessien välistä yhteistyötä. Kansalaistoiminnan palveluja kehitetään hyvän mielen palveluina, mikä edellyttää aktiivista viestintää palveluista mm. Liikkuva Kuopio –sivustolla ja sosiaalisessa mediassa.

Lasten ja nuorten yhdenvertaisia harrastamismahdollisuuksia ja vanhemmuuden tukea kehitetään yhteistyössä eri tahojen kanssa poikkihallinnollisesti. Näillä toimilla pyritään vaikuttamaan ennaltaehkäisevästi alaikäisten päihteidenkäyttöön. Avustus- ja maksukäytäntöjen uudistusta jatketaan mm. avustushakemusten arviointikriteerejä kehittämällä. Uutena tukimuotona käytössä on Aluehallintoviraston vähävaraisten lasten ja nuorten liikunnan harrastamisen tuki seuroille kanavoituna.

Ikääntyvien ja ikääntyneiden liikuntapalvelujen kasvavaan kysyntään kehitetään palvelu- ja palvelupolukuratkaisuja yhteistyössä kansalaisopiston, liikuntapaikkapalvelujen ja kuntoutuspalvelujen kanssa mm. digitaalisia ratkaisuja hyödyntämällä. Kannustetaan koko väestöä hyödyntämään monipuolisesti liikkumisen olosuhteita.

Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuritoimintalain mukaisen alueellisen (Pohjois-Savo) kehittämistehtävän myötä kehitetään alueellista yhteistyötä ja osaamista, kulttuurin saavutettavuutta sekä kulttuurista osallisuutta. Saimaa-ilmiö, Savonlinna Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026 –hankkeen valmistelua jatketaan ylimaakunnallisessa valmisteluryhmässä. Euroopan kulttuuriperintötunnuksen hakuprosessi vuodelle 2021 käynnistetään yhteistyössä Kuopion kulttuurihistoriallisen museon kanssa. Osallisuutta ja palveluiden asukaslähtöisyyttä kehitetään kulttuuripalvelujen tuotantotutkimallin (esim. Kuopio Juhlili –viikot ja nuorisotyö) ja lähiötöyntyneiden ja vertaisohjaajien kanssa tehtävän yhteistyön myötä. Asukastupien palvelutarjontaa kehitetään mahdollisimman yhdenvertaiseksi vahvistamalla kumppanuuksia, kuitenkin kunkin asuinalueen tarpeet huomioiden ja tupien omaleimaisuus säilyttäen. Tilojen käyttöä ja käyttäjäryhmiä pyritään monipuolistamaan.

Henkilöstön kehittäminen ja työhyvinvointi

Kansalaisopistossa henkilöstön osaamisen kehittäminen painottuu eri ainealueiden pedagogiseen koulutukseen, ekososiaaliseen sivistykseen perehtymiseen ja digi-osaamiseen. Kansainvälisen liikkuvuuden ja muiden hankkeiden kautta lisätään monipuolista ammatillista osaamista.

Kansalaistoiminnan palvelujen henkilöstön kehittämisen yksilölliset tarpeet kartoitetaan kehityskeskusteluissa. Organisaatorakennetta uudistetaan nimittämällä yksikköön kaksi tiimiesimiestä, joiden osaamista tuetaan tiimiesimieskoulutuksella. Yksikön asiantuntijoita kannustetaan osallistumaan oman alan koulutuksiin. Asiakastyössä olevan henkilökunnan osaamista mm. haastavien asiakkaiden kohtaamiseen vahvistetaan (Avec-koulutus). Tarpeen mukaan vahvistetaan digitaalisiin ratkaisuihin ja järjestelmiin liittyvää osaamista. Järjestetään hyvien käytäntöjen benchmarkausta kutsumalla asiantuntijoita muista kaupungeista Kuopioon tai vieraillemalla henkilöstön kanssa yhdessä valituissa kohteissa.

Työhyvinvoinnin painopisteenä on yksikön sisäisen vuorovaikutuksen ja yhteisen tekemisen lisääminen. Muutokset yksikön henkilöstörakenteessa voivat kuormittaa henkilöstöä, joten psyykkiseen kuormitukseen ja sen vähentämiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Työhyvinvoinnin toimenpiteiden suunnitelmallisuutta kehitetään.

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut

KS-2020

1. KASVAVA KUOPIO

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyysympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Edistetään opiskelu- ja työperäistä muuttoa ja maahanmuuttoa Kuopioon sekä ulkomaalaisten ammattiosaajien sitoutumista alueeseen.	Tarjotaan opiskelijoille kesätyöpaikkoja ja harjoittelumahdollisuuksia. Tuetaan kansalaistoimintaa, joka edistää osallisuutta ja sitoutumista alueeseen sekä tukee verkostoitumista.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Vietintää ja edunvalvontaa kehitetään systemaattisesti edelleen (vaikuttamisen kohteet, vaikuttavuusviestintä, yhteistyö)	Viestitään tavoitteellisesti asukkaiden hyvinvoinnista ja hyvinvointia tukevista palveluista.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Kaupunkikeskustan täydennysrakentaminen jatkuu. Aktivoidaan kaupunkikeskustan tapahtumatoimintaa yhdessä järjestöjen yms. kanssa.	Tapahtumatuotannon ja tapahtuma- ja tuotantotukien avulla elävöitetään kaupunkikulttuuria. Toimitaan koordinoivana tahona järjestöjen yhdessä järjestämillä tapahtumilla.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Mahdollistetaan harrastaminen lapsille ja nuorille mm. siirtämällä harrastamisen painopistettä koulupäivän yhteyteen. Uudistetaan liikunnan avustus- ja maksupolitiikkaa. Tehostetaan hyvinvointimarkkinointia.	Suunnitellaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa harrastamisen kehittämistä koulupäivän yhteyteen liikuntapaikoilla, kulttuurikohteissa, kouluilla ja puistoissa. Tehdään yhteistyötä muiden kuntien kanssa hyvien käytäntöjen jakamiseksi ja kehittämiseksi. Osallistetaan lapset, nuoret ja vanhemmat harrastustoiminnan suunnitteluun. Tuetaan perheiden monipuolista liikkumista toteuttamalla yhteistyössä järjestöjen kanssa matalan kynnyksen liikuntatoimintaa ja -tapahtumia.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

	<p>Kehitetään avustushakemusten hakulomakkeen sisältöjä ja arviointikriteeristöä yhdenmukaiseksi Hyvinvoiva Kuopio –ohjelman tavoitteiden kanssa.</p> <p>Viestitään Hyvinvoiva Kuopio –ohjelman hyvän elämän elementeistä aktiivisesti eri kanavissa ja asukkaille ja sidosryhmille sekä organisaation sisällä.</p> <p>Viestitään tutkimustuloksista kansantajuisesti.</p> <p>Viestitään hyvinvoinnista yhdessä eri palvelualueiden kanssa.</p> <p>Kehitetään Liikkuva Kuopio -portaaliin liikuntaan aktivoivia sisältöjä.</p> <p>Kansalaisopiston monipuolinen kurssitarjonta mahdollistaa kaikenikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen. Turvataan kurssien saavutettavuus koko toiminta-alueella.</p>	
--	---	--

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
<p>Lapsiperheiden hyvinvointia edistetään tukemalla vanhemmuutta eri keinoin.</p> <p>Kehitetään hyvinvoinnin mittarointia.</p>	<p>Tarjotaan matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, joissa tehdään moniammatillista yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa ja hakeutuvaa työtä eri kohderyhmien (mm. erilaiset lapsiperheet, nuoret) hyvinvoinnin lisäämiseksi.</p> <p>Luodaan mahdollisuuksia perheiden yhteiselle harrastamiselle ja tekemiselle.</p> <p>Jatketaan vanhemmuuden tuki VATTU –verkoston työtä lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Ollaan mukana LANUPE-kehittämisessä tukemalla järjestöjen ja eri toimijoiden kohtaamista ja yhteistyötä.</p> <p>Hyvinvointikertomuksen digitaalista tiedonkeruuta, analyysia ja raportointia kehitetään mm. yhteistyössä Living Labin kanssa.</p> <p>Tarkennetaan vaikuttavuusindikaattoreita hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteisiin ja lisätään ymmärrystä hyvinvoinnin alueellisista erityistarpeista.</p>	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
<p>Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi lisääntyy. Painopiste on erityisesti syrjäytymisuhan alla olevien nuorten hyvinvoinnin edistämässä.</p>	<p>Tehdään moniammatillista yhteistyötä syrjäytymisuhan alla olevien nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi, mm. Nuorten Palvelut ry, Vamos, nuorisopalvelut).</p> <p>Tuetaan harrastamista, mielekkään tekemisen mahdollisuuksia, osallisuutta kulttuurin ja liikunnan keinoin sekä vahvistetaan vanhemmuuden tukea. Tehdään aktiivisesti yhteistyötä järjestötoimijoiden ja muiden asiantuntijoiden kanssa.</p> <p>Seurataan tiiviisti trendien kehittymistä ja reagoidaan muutoksiin.</p> <p>Valmistellaan Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kanssa maakunnan yhteistä kehittämishanketta, joka tähtää mielenterveyden ja vanhemmuuden tukemiseen.</p>	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Kaupungin tilat ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytössä. Tilojen suunnittelussa otetaan huomioon tilojen monikäyttöisyys.	Tiloja kehitetään monikäyttöisiksi kuntalaisten tiloiksi kuntalaisia osallistamalla ja ne toimivat laskeutumisalustana monenlaiselle toiminnalle ja eri toimijoille. Lisätään yhdistysten ja asukkaiden tietoisuutta tilamahdollisuuksista asukastuvilla ja Kuvakukossa.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Luonnon saavutettavuutta parannetaan mm. viestinnän keinoin ja kehittämällä luontokohteita ja puistoja asukkaiden kohtaamispaikkoina.	Lisätään ohjattua toimintaa puistoissa ja metsissä. Viestitään luontokohteista blogeissa eri vuodenaikoina. Viestitään kansallisesta kaupunkipuistosta. Järjestetään Kuvakukossa luonto-teemainen kokonaisuus, jonka yhteydessä viestitään Kuopion luontokohteista ja kannustetaan aktiiviseen luonnossa liikkumiseen. Tehdään järjestöjen kanssa yhteistyötä perheliikuntatapahtumien järjestämiseksi luonnossa. Jatketaan monialaista yhteistyötä luonnon saavutettavuuden parantamiseksi ja viestitään luonnon hyvinvointivaikutuksista.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Edistetään edelleen etätyön tekemismahdollisuuksia.	Kehitetään kuntalaisten etätyön tekemisen paikkoja ja mahdollistetaan etätyön tekeminen tehtävissä, jotka eivät ole paikkaan sidottuja.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, esimiehet
Kehitetään maaseudun liikkumismahdollisuuksia ja vähennetään liikkumistarvetta kehittämällä jo olevien palvelupisteiden toimintaa mm. kehittämällä etäpalveluita.	Maaseutualueiden asukastuvilla kehitetään etäpalvelumahdollisuuksia yhteistyössä eri palvelualueiden kanssa. Kulttuurin alueellisen kehittämistehtävän myötä kehitetään kulttuuripalvelujen saavutettavuutta maaseutualueilla. Kansalaisopisto tarjoaa etäluentoja ja verkkokursseja.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Sisällytetään resurssiviisaus hankintaprosesseihin koko konsernissa ja koulutetaan henkilökunta. Uusiomateriaalien käyttöä lisätään suunnitelmallisesti rakentamisessa.	Lisätään tilojen käyttöastetta ja monikäyttöisyyttä lähiöissä ja maaseutualueilla.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Henkilöstön työhyvinvointi paranee ja sairauspoissaolot vähenevät kaupunkitasoisesti 15,4 pv/htv tasolle.	Kaikissa työyhteisöissä tehdään ja toteutetaan työhyvinvointisuunnitelmia ja niiden etenemistä seurataan	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Kehitetään keskeisen kaupunkialueen osallisuuden ja vaikuttamisen toimintamalleja. Parannetaan kuntalaisviestintää matalan kynnyksen vaikuttamistavoista. Otetaan käyttöön digitaalinen osallistumistyökalu.	Kehitetään asukkaiden osallistamisen digitaalista alustaa yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa. Toteutetaan kevyitä osallisuuden toimintamalleja digitaalisen alustan kehittämisen rinnalla. Viestitään kansantajuisesti osallistumisen mahdollisuuksista	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, esimiehet
Kehitetään tiedolla johtamista (tiedon kerääminen, analysointi ja hyödyntäminen) kaupunkitasoisesti, jotta se palvelee paremmin toiminnan, palvelujen ja palveluverkostojen suunnittelua ja seuranta.	Kehitetään hyvinvointitiedon tiedonkeruuta, analysointia ja raportointia manuaalisesta digitaaliseen muotoon osana Living Lab-hanketta. Tehdään yhteistyötä Itä-Suomen yliopiston vaikuttavuuden talon ja muiden tutkimustahojen kanssa sekä Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin ja kuntien kanssa hyvinvointitiedon keruun, analysoinnin ja raportoinnin kehittämiseksi.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Palvelujen saavutettavuuden ja sujuvuuden parantaminen digitalisaation avulla. Laaditaan digitalisaation tiekartta ja viedään eteenpäin toimintaa ja palveluja uudistavia digihankkeita. Parannetaan henkilöstön digitaalista kyvykkyyttä.	Kehitetään digitaalisia ratkaisuja hyvinvointitiedon käsittelyyn yhdessä kumppaneiden kanssa. Koulutetaan henkilöstöä uusien digitaalisten menetelmien käyttöön. Kehitetään lähiöpalveluja kaupunki- ja maaseutualueilla hyödyntäen asukastupaverkoston asiakaspäätteitä etäpalvelujen kanavana, mm. Terve Kioski -palveluissa. Ollaan mukana kehittämässä Liikkuva Kuopio - digitaalisia ratkaisuja tuottamalla liikuntaan aktiivisuuden sisältöjä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, esimiehet

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Laaditaan kaupungin talouden tasapainotussuunnitelma suunnittelukaudelle.	Osallistutaan suunnitelman laadintaan.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Talousarvioon sisältyvä 6 M€n henkilöstömenojen säästötavoite toteutuu.	Henkilöstön kertaluontoiset säästötoimenpiteet pannaan käytäntöön. Uusiin kehittämishankkeisiin pyritään kytkemään vakituista henkilöstöä uusien määräaikaisten rekrytoinnin sijaan.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

Taidepalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Musiikkikeskuksen yksittäisten tilojen perusparannusta jatketaan vuoden 2018 aikana tehdyn lähinnä talo-tekniikkaan kohdistuneen perusparannuksen jälkeen. Vuonna 2020 vuorossa ovat sisääntuloaulan nykyai-kaistaminen ja kokous- ja kongressilaitteiston kehittäminen.

Teatterin tilat ovat hyvät ja toimivat. Edelleen kehitämme kokoustoimintaa ja tehostamme aulatilojen käyttöä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Musiikkikeskus vuokraa tiloja kansallisille ja kansainvälisille tapahtumajärjestäjille erilaisten tapahtumien pitopaikaksi. Kaupunginorkesterin tarjoama ohjelmisto tavoittaa eri tyyllilajien ystävät ja kaikki ikäryhmät. Yhteistyötä muiden orkestereiden ja oppilaitosten kanssa tiivistetään entisestään.

Teatterilla painopiste on laadukkaassa taiteessa ja viihteessä, kansansivistystehtävässä (teatteri kuuluu kaikille, uusien yleisöjen kasvattaminen) ja kotimaisen näyttämökirjallisuuden vaalimisessa (kantaesityksiä säännöllisesti).

Teatteri päivittää repertuaariaan siten, että emme tee jatkossa kevään 2-akseliin isolle näyttämölle ensi-iltaa. Teemme aiempaa aktiivisemmin yhteistuotantoja sekä vastaanotamme vierailuesityksiä, joiden myötä saamme pidettyä laadukkaan ohjelmiston mutta jaettua tuotantokuluja.

Henkilöstön kehittäminen ja työhyvinvointi

Henkilöstön työtehtävien tarkentamista jatketaan; niukkojen resurssien takia työtehtävien karsimista on tehtävä henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi.

Teatteri panostaa lähiesimiesten koulutukseen.

Taidepalvelut

1. KASVAVA KUOPIO

1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyyssympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Edistetään opiskelu- ja työperäistä muuttoa ja maahanmuuttoa Kuopioon sekä ulkomaalaisten ammattiosaajien sitoutumista alueeseen.	Taidepalveluilla on hyvä brändi ja työnantajaimago - sekä teatteri että orkesteri ovat haluttuja työpaikkoja. Korkea taiteellinen taso, ammattitaitoinen työyhteisö sekä asianmukaisesti resursoidut toiminnot varmistavat tämän. Musiikkikeskus tiedottaa jatkossakin haettavina olevista kaupunginorkesterin muusikoiden tehtävistä kansainvälisissä tiedotuskanavissa. Tällä hetkellä orkesterissa on 20 ulkomaalaista työntekijää, jotka edustavat 10 eri kansalaisuutta.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Viestintää ja edunvalvontaa kehitetään systemaattisesti edelleen (vaikuttamisen kohteet, vaikuttavuusviestintä, yhteistyö).	Taidepalvelut vaikuttaa paikallisesti sekä kansallisella tasolla ja on hyvin verkostoitunut alan toimijoiden, sidosryhmien sekä rahoittajien kanssa. Edunvalvonnan osalta yksi keskeinen kehittämiskohde on Suomen Teatterit ry, johon teatterikin kuuluu. Kaupunginorkesterin vastaava kattojärjestö on Suomen Sinfoniaorkesterit ry, jonka hallitukseen kuuluu Musiikkikeskuksen johtaja.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Aktivoidaan kaupunkikeskustan tapahtumatoimintaa yhdessä järjestöjen yms. kanssa.	Teatteri järjestää tapahtumia ja on mukana muiden järjestämissä yhdessä muiden toimijoiden kanssa, joko kaupallisen tai ei-kaupallisen yleisötyön tiimoilta. Kaupunkikeskustaa ja elinkeinoelämää elävöittää kansainvälisen vertailun kestävä kaupunginorkesterin ohjelmisto ja Musiikkikeskuksen monipuolinen tapahtumatuotanto, talossa toimivat oppilaitokset, arkipäivisin ja tapahtumien aikana avoinna oleva kahvila ja lounasravintola Kanresta ja Musiikkikeskuksen lipunmyyntipiste, josta voi ostaa pääsylippuja Musiikkikeskuksen ja teatterin tapahtumiin. Kaupunginorkesterin yleisöryhmä jatkaa toimintaansa ja kehittää uusia tapoja jalkautua ympäri kaupunkia.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
<p>Mahdollistetaan harrastaminen lapsille ja nuorille mm siirtämällä harrastamisen painopistettä koulupäivän yhteyteen.</p> <p>Uudistetaan liikunnan avustusta ja maksupolitiikkaa.</p> <p>Tehostetaan hyvinvointimarkkinointia.</p>	<p>Taidepalvelut ovat mukana parantamassa ja lisäämässä kaupunkilaisten hyvinvointia. Teatteri lisää sosiaalisessa markkinoinnissaan hyvinvoinnin merkityksen korostamista. Orkesteri tekee aktiivista yhteistyötä alueen koulujen, musiikkiluokkien ja musiikkioppilaitosten kanssa.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt</p>

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
<p>Lapsiperheiden hyvinvointia edistetään tukemalla vanhemmuutta eri keinoin.</p>	<p>Tarjotaan matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, joissa tehdään moniammatillista yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa ja hakeutuvaa työtä eri kohderyhmien (mm. erilaiset lapsiperheet, nuoret) hyvinvoinnin lisäämiseksi.</p> <p>Teatterin yleisöyöntekijä on yhdyshenkilö, kun teatteri tekee yhteistyötä sosiaalitoimen, päiväkodin tai koulun kanssa. Teatteri pilotoi, eli järjestää kokeiluluonteisesti ja mm. hyvinvointimarkkinoinnin näkökulmasta lastenhoitoa muutamiin viikonlopun päiväesityksiin kevätkaudella, yhtenä perusteena juuri vanhemmuuden tukeminen toisaalta teatterin, toisaalta vanhempien oman rauhallisen hetken ja yhteisen elämyksellisen kokemuksen kautta.</p> <p>Orkesterin kummilapsitoiminta jatkuu ja tarjoaa perheille taidekasvatusta ja elämyksiä. Orkesteri järjestää avoimia harjoituksia ja maksuttomia pienyhtyekonsertteja eri ikäryhmille ja jalkautuu myös koulukiertueille.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt</p>
<p>Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi lisääntyy. Painopiste on erityisesti syrjäytymisuhan alla olevien nuorten hyvinvoinnin edistämisessä.</p>	<p>Teatterin yleisötyötä tehdään mm. 2. asteen oppilaitosten ja sosiaalitoimen sekä järjestöjen kanssa. Käytännössä esim. kulissikurkistuksin, koyleisöksi tulemalla, teatterityöpajoin, työharjoittelu- ja työkokeilupaikkoja tarjoamalla.</p> <p>Musiikkikeskus järjestää nuorille ja lapsille kohdistettuja konsertteja. Musiikkipolku antaa kaikille ko. ikäryhmän jäsenille tasa-arvoisen mahdollisuuden tutustua Kuopion kaupunginorkesteriin, musiikkiin ja toimintaan.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt</p>

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
<p>Kaupungin tilat ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen</p>	<p>Teatteritalo ja Musiikkikeskus ovat kuntalaisten käytössä ja verorahoilla rakennettuja. Teatteri</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt</p>

<p>käytössä.</p> <p>Tilojen suunnittelussa otetaan huomioon tilojen monikäyttöisyys.</p>	<p>edistää aula- ja lämpiötilojen vuokraamista esim. järjestöjen kokouskäyttöön, koska se on vuokraajalle edullisempaa, teatterille kevyempää ja auloja voisi vuokrata enemmänkin.</p> <p>Näyttämötilojen vuokrausmäärää on vaikea kasvattaa, ellei samalla aleta vähentää ensi-iltojen tai vierailuesitysten määrää.</p> <p>Musiikkikeskuksen tiloja vuokrataan ulkopuolisille konserttien, kokousten ja kongressien järjestäjille. Kahvio ja aulatilat ovat tapahtumien lisäksi oppilaitosten ja opiskelijoitten käytössä.</p>	
--	--	--

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.1. Viisas liikkuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
<p>Edistetään edelleen etätyön tekemismahdollisuuksia ja vähennetään liikkumistarvetta.</p>	<p>Kehitetään kuntalaisten etätyön tekemisen paikkoja ja mahdollistetaan etätyön tekeminen tehtävissä, jotka eivät ole paikkaan sidottuja.</p> <p>Selvitetään mahdollisuutta, että teatterin aulatiloja pystyisi hyödyntämään etätyöpisteenä ja tapaamis- ja neuvottelupisteenä esim. nettivarauskalenterin kautta (koska teatterin tilat on toisinaan kokonaan, auloja myöten varattu). Langaton kaupungin verkko on, wc:t on, pöydät, tuolit on.</p> <p>Teatterin aula on kaupunkilaisten olohuone.</p> <p>Taidepalveluiden henkilöstöllä on mahdollisuus etätöihin.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt</p>

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
<p>Sisällytetään resurssiviisaus hankintaprosesseihin koko konsernissa ja koulutetaan henkilökunta.</p> <p>Uusiomateriaalien käyttöä lisätään suunnitelmallisesti rakentamisessa.</p>	<p>Teatteri tekee tuotantoja, joissa jo varhaisessa suunnitteluvaiheessa linjataan, että "ei osteta mitään". Ts. hyödynnetään, modifioidaan entisiä lavaste- tai puvustuselementtejä, tehdään oivaltavia, ekologisia ratkaisuja.</p> <p>Musiikkikeskuksessa kierrätykseen panostetaan entistä enemmän, mm. jätteiden lajittelun myötä.</p> <p>Vieraillevien taiteilijoiden matkat järjestetään ensisijaisesti muuten kuin lentäen.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt, esimiehet</p>

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
<p>Henkilöstön työhyvinvointi paranee ja sairauspoissaolot vähenevät kaupunkitasoisesti 15,4 pv/htv tasolle.</p>	<p>Kaikissa työyhteisöissä tehdään ja toteutetaan työhyvinvointisuunnitelmia ja niiden etenemistä seurataan.</p>	<p>Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt</p>

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Kehitetään tiedolla johtamista (tiedon kerääminen, analysointi ja hyödyntäminen, mittarit) kaupunkitasoisesti, jotta se palvelee paremmin toiminnan, palvelujen ja palveluverkostojen suunnittelua ja seuranta.	Taidepalvelut päivittää ja kehittää mittareitaan sekä tuotantokohtaista laskentaa ohjelmistosuunnittelun tueksi. Kuopion kaupunginorkesteri valittiin mukaan suomalais-brittiläiseen Accessible Orchestras -hankkeeseen, jonka myötä erityisesti vanhempaa väestöä palvellaan mm. digitaalisten ratkaisujen avulla.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt
Palvelujen saavutettavuuden ja sujuvuuden parantaminen digitalisaation avulla. Laaditaan digitalisaation tiekartta ja viedään eteenpäin toimintaa ja palveluja uudistavia digihankkeita. Parannetaan henkilöstön digitaalista kyvykkyyttä.	Orkesterin striimaustoiminta voidaan käynnistää teknisten vaatimusten ja tallennekorvaussopimuksen puolesta. Teatteri selvittää osaltaan striimaustoiminnan aloittamista. Lipunmyyntiä kehitetään itsepalvelulaitteiden avulla - laitteet laitetaan sinne, missä ihmiset liikkuvat, kuten esim. Matkuksen kauppakeskukseen tai vaikkapa Prisman aulaan. Teatterilla hankitaan älytyöpuhelimet suunnittelevalle tekniselle henkilöstölle (mm. Teamsin käyttö, ovat hoitaneet tähän asti työasioita omilla puhelimillaan).	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

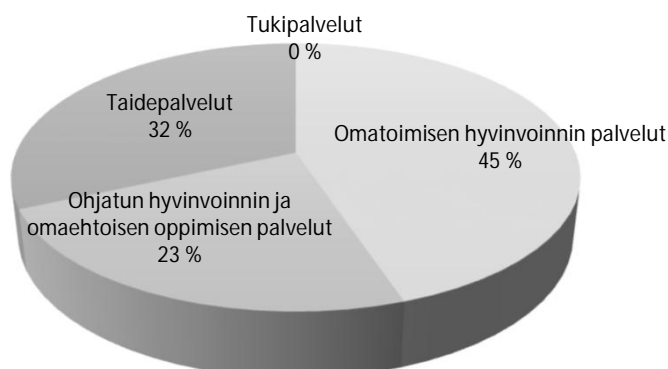
4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Talousarvioon sisältyvä 6 M€n henkilöstömenojen säästötavoite toteutuu.	Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin henkilökunta osallistui lähes 100 % vapaaehtoisin palkattomiin tai muihin toimenpiteisiin. Teatteri vähentää henkilöstömenoja ohjelmistorakenteen päivittämisellä (ensi-iltojen määrä, omien tuotantojen määrä, yhteistuotantoja ja vierailuesityksiä tehdään säännöllisesti ja mahdollisimman paljon), ohjelmistosuunnittelulla (minimoidaan vierailijoiden käyttöä), eläköityvien osalta kokeillaan ensin, että emme heti täytä tehtävää, jolloin ei tule koko vuoden palkanmaksua, vaan hoidamme produktiottain paikkaamalla, jolloin näemme, minkä verran ylipäätään syntyy paikattavaa tällä päivitetyllä ohjelmistorakenteella sekä ohjelmistosuunnittelulla.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

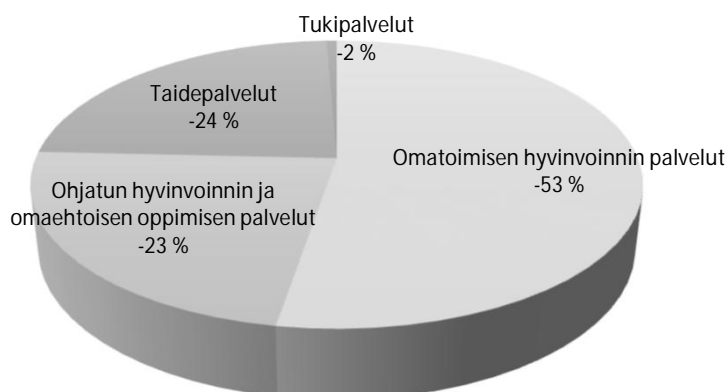
Vastuualueiden tulojen, menojen ja toimintakatteen osuus palvelualueella (1000 €)

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	KS 2020 Tulot	KS 2020 Menot	KS 2020 Toimintakate	Toimintatuottojen % osuus	Toimintakulujen % osuus
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	4 261	-26 973	-22 712	44,8 %	52,6 %
Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut	2 239	-11 821	-9 582	23,5 %	23,1 %
Taidepalvelut	3 006	-12 115	-9 109	31,6 %	23,6 %
Tukipalvelut	2	-325	-323	0,0 %	0,6 %
Yhteensä	9 508	-51 234	-41 726	100 %	100 %

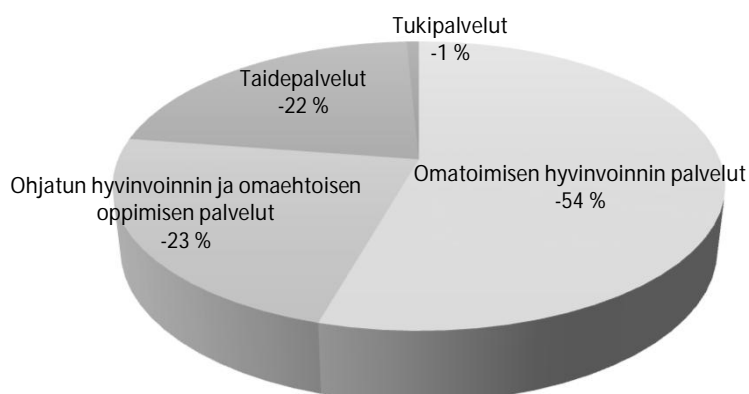
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / toimintatuotot 9,5 M€

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / toimintakulut -51,2 M€

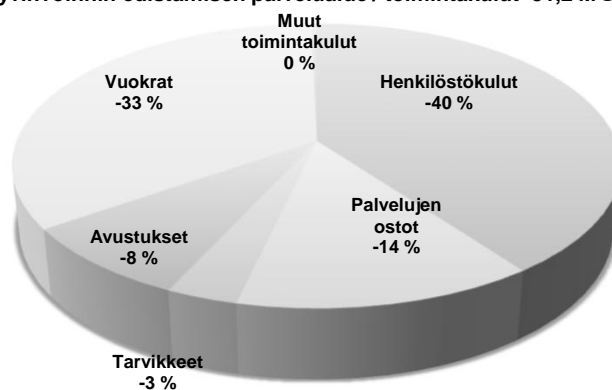
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / toimintakate -41,7 M€

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

TULOSLASKELMAT	TP 2018	TA+TAMU 2019	KS 2020
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue yhteensä			
TOIMINTATUOTOT YHT.	9 261 194	9 396 154	9 508 154
Myyntituotot	1 311 396	1 410 072	1 334 482
Maksutuotot	4 652 036	4 747 555	4 838 505
Tuet ja avustukset	625 810	453 517	427 917
Vuokratuotot	2 095 899	2 293 406	2 407 246
Muut toimintatuotot	576 053	491 604	500 004
TOIMINTAKULUT YHT.	-46 420 607	-47 673 085	-51 234 174
Henkilöstökulut yht.	-19 285 163	-19 930 624	-20 478 179
Palvelujen ostot yht.	-6 503 509	-6 514 082	-6 966 253
Tarvikkeet	-1 783 072	-1 636 449	-1 666 220
Avustukset	-4 056 016	-3 932 304	-4 301 304
Vuokrat	-14 608 202	-15 505 597	-17 648 063
Muut toimintakulut	-184 645	-154 029	-174 155
TOIMINTAKATE	-37 159 413	-38 276 931	-41 726 020

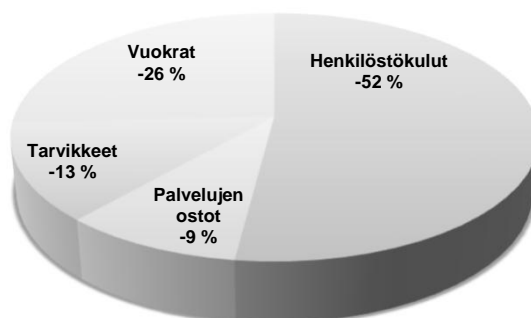
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / toimintakulut -51,2 M€

Kirjastopalvelut

TOIMINTATUOTOT YHT.	906 192	850 199	830 199
Myyntituotot	378 444	360 799	357 503
Maksutuotot	0	0	0
Tuet ja avustukset	250 609	220 000	220 000
Vuokratuotot	38 402	45 200	23 696
Muut toimintatuotot	238 737	224 200	229 000
TOIMINTAKULUT YHT.	-6 689 091	-6 790 253	-6 914 316
Henkilöstökulut	-3 438 525	-3 548 059	-3 595 059
Palvelujen ostot	-603 624	-610 115	-655 624
Tarvikkeet	-906 745	-872 754	-880 042
Avustukset	0	0	0
Vuokrat	-1 727 276	-1 748 699	-1 779 157
Muut toimintakulut	-12 921	-10 626	-4 434
TOIMINTAKATE	-5 782 899	-5 940 054	-6 084 117

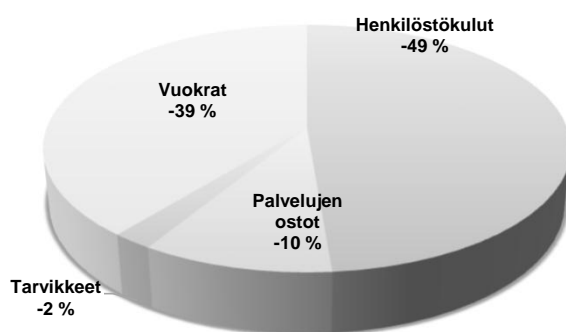
Kirjastopalvelut / toimintakulut -6,9 M€

Museokeskus

TOIMINTATUOTOT YHT.	322 432	261 407	261 407
Myyntituotot	90 184	64 700	57 700
Maksutuotot	169 093	80 000	113 000
Tuet ja avustukset	46 155	105 207	81 607
Vuokratuotot	7 085	11 000	5 000
Muut toimintatuotot	9 915	500	4 100
TOIMINTAKULUT YHT.	-3 562 277	-3 499 646	-4 092 418
Henkilöstökulut	-1 722 446	-1 808 080	-1 991 157
Palvelujen ostot	-325 435	-388 056	-410 196
Tarvikkeet	-123 231	-88 500	-88 500
Avustukset	0	0	0
Vuokrat	-1 386 340	-1 212 413	-1 598 372
Muut toimintakulut	-4 825	-2 597	-4 193
TOIMINTAKATE	-3 239 845	-3 238 239	-3 831 011

Museokeskus/ toimintakulut -4,1 M€

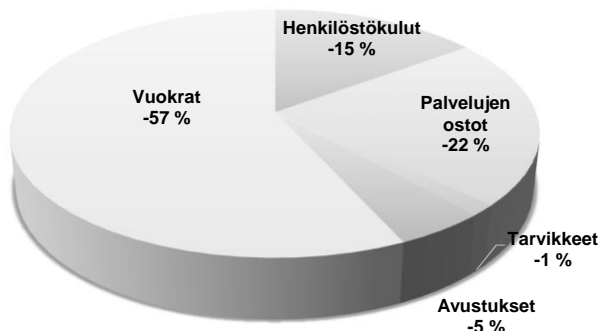
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

TUOSLASKELMAT TP 2018 TA+TAMU 2019 KS 2020

Liikuntapaikkapalvelut

TOIMINTATUOTOT YHT.	3 217 222	3 067 454	3 169 454
Myyntituotot	108 570	63 912	63 912
Maksutuotot	1 611 707	1 437 383	1 564 383
Tuet ja avustukset	14 085	13 159	13 159
Vuokratuotot	1 446 844	1 511 000	1 486 000
Muut toimintatuotot	36 016	42 000	42 000
TOIMINTAKULUT YHT.	-13 634 386	-13 876 468	-15 966 314
Henkilöstökulut	-2 248 096	-2 392 598	-2 375 838
Palvelujen ostot	-3 313 607	-3 351 054	-3 505 535
Tarvikkeet	-212 796	-234 508	-234 515
Avustukset	-705 036	-430 590	-760 590
Vuokrat	-7 148 408	-7 438 937	-9 034 619
Muut toimintakulut	-6 443	-28 781	-55 217
TOIMINTAKATE	-10 417 164	-10 809 014	-12 796 860

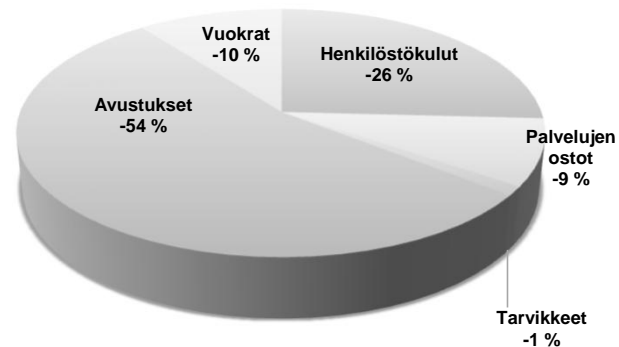
Liikuntapaikkapalvelut/ toimintakulut -16 M€

Kansalaistoiminnan palvelut

TOIMINTATUOTOT YHT.	511 799	264 333	264 333
Myyntituotot	1 007	0	0
Maksutuotot	219 594	187 672	187 672
Tuet ja avustukset	155 458	70 661	70 661
Vuokratuotot	13 896	500	500
Muut toimintatuotot	121 844	5 500	5 500
TOIMINTAKULUT YHT.	-6 132 113	-6 064 662	-6 450 222
Henkilöstökulut	-1 489 656	-1 490 965	-1 660 571
Palvelujen ostot	-645 965	-457 536	-558 521
Tarvikkeet	-106 770	-73 256	-74 606
Avustukset	-3 266 462	-3 429 750	-3 468 750
Vuokrat	-578 068	-594 995	-669 017
Muut toimintakulut	-45 192	-18 160	-18 757
TOIMINTAKATE	-5 620 314	-5 800 329	-6 185 889

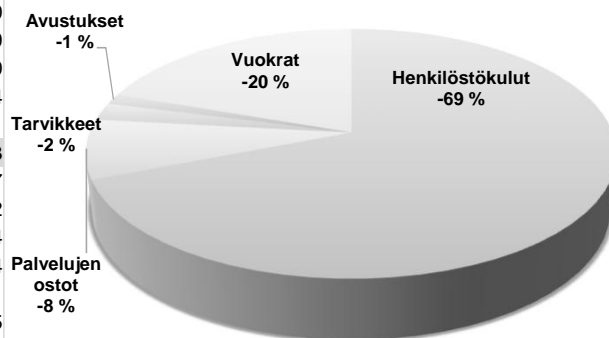
Kans.toiminnan palvelut/ toimintakulut -6,5 M€

Kansalaisopisto

TOIMINTATUOTOT YHT.	1 869 965	1 944 662	1 974 662
Myyntituotot	610 325	780 111	780 519
Maksutuotot	1 074 669	1 092 500	1 122 500
Tuet ja avustukset	116 498	14 239	14 239
Vuokratuotot	67 751	57 408	57 000
Muut toimintatuotot	722	404	404
TOIMINTAKULUT YHT.	-5 088 505	-5 273 844	-5 370 443
Henkilöstökulut	-3 513 260	-3 696 541	-3 691 327
Palvelujen ostot	-298 914	-343 630	-410 952
Tarvikkeet	-124 205	-107 905	-121 914
Avustukset	-84 518	-71 964	-71 964
Vuokrat	-1 051 054	-1 029 687	-1 050 921
Muut toimintakulut	-16 554	-24 117	-23 365
TOIMINTAKATE	-3 218 540	-3 329 182	-3 395 781

Kansalaisopisto / toimintakulut -5,4 M€

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

TUOSLASKELMAT TP 2018 TA+TAMU 2019 KS 2020

Kaupunginteatteri

TOIMINTATUOTOT YHT.	1 590 426	1 717 050	1 717 050
Myyntituotot	6 713	10 050	11 050
Maksutuotot	1 291 880	1 460 000	1 420 950
Tuet ja avustukset	12 404	17 000	15 000
Vuokratuotot	207 292	150 000	200 050
Muut toimintatuotot	72 137	80 000	70 000
TOIMINTAKULUT YHT.	-6 553 898	-6 562 992	-6 615 237
Henkilöstökulut	-3 686 871	-3 671 166	-3 751 467
Palvelujen ostot	-599 335	-605 249	-560 005
Tarvikkeet	-210 534	-197 104	-199 221
Avustukset	0	0	0
Vuokrat	-2 030 252	-2 061 973	-2 077 694
Muut toimintakulut	-26 906	-27 500	-26 850
TOIMINTAKATE	-4 963 472	-4 845 942	-4 898 187

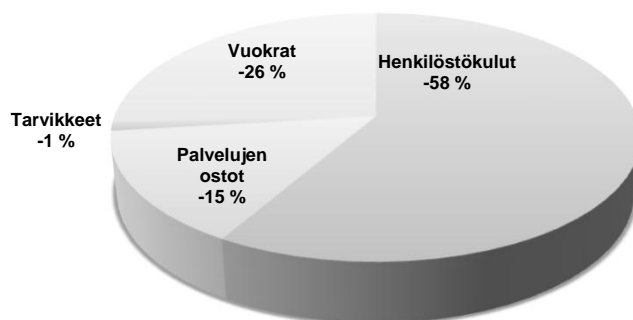
Kaupunginteatteri / toimintakulut -6,6 M€

Musiikkikeskus

TOIMINTATUOTOT YHT.	840 736	1 289 000	1 289 000
Myyntituotot	116 153	130 500	63 798
Maksutuotot	285 093	490 000	430 000
Tuet ja avustukset	28 179	11 202	11 202
Vuokratuotot	314 630	518 298	635 000
Muut toimintatuotot	96 681	139 000	149 000
TOIMINTAKULUT YHT.	-4 343 063	-5 279 648	-5 499 435
Henkilöstökulut	-2 894 718	-3 101 402	-3 188 530
Palvelujen ostot	-646 167	-699 807	-806 785
Tarvikkeet	-95 849	-56 022	-61 022
Avustukset	0	0	0
Vuokrat	-654 623	-1 385 807	-1 407 398
Muut toimintakulut	-51 706	-36 610	-35 700
TOIMINTAKATE	-3 502 327	-3 990 648	-4 210 435

Musiikkikeskus / toimintakulut -5,5 M€

Johdon tukipalvelut

TOIMINTATUOTOT YHT.	2 421	2 049	2 049
Myyntituotot	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0
Tuet ja avustukset	2 421	2 049	2 049
Vuokratuotot	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0
TOIMINTAKULUT YHT.	-417 275	-325 572	-325 789
Henkilöstökulut	-291 591	-221 813	-224 230
Palvelujen ostot	-70 462	-58 635	-58 635
Tarvikkeet	-2 942	-6 400	-6 400
Avustukset	0	0	0
Vuokrat	-32 183	-33 086	-30 885
Muut toimintakulut	-20 097	-5 638	-5 639
TOIMINTAKATE	-414 854	-323 523	-323 740

Tukipalvelut / toimintakulut -0,3 M€

Mittaristo 2020

Vastuualue: Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019	KS 2020
Kirjastopalvelut 1)	Fyysiset kirjastokäynnit	1 246 123	1 384 764	1 350 000	1 250 000	1 350 000
	Verkkoasiointitapahtumat (kirjaston ulkopuolella tapahtunut asiointi)	478 468	521 385	500 000	550 000	650 000
	Kirjaston aukiolotunnit	24 442	29 701	31 000	35 000	35 000
	Lainojen kokonaismäärä	2 030 769	2 082 540	2 075 000	2 075 000	2 080 000
	Nettokustannukset/laina	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
	Kirjastojen tilojen määrä m ²	11 136	10 055	10 119	9 669	10 205
Museopalvelut	Museokohteiden kävijämäärä 2)	75 172	78 139	45 000	45 000	45 000
	Museokohteiden aukiolotunnit 2)	5 135	4 782	4 400	4 400	4 400
	Järjestetty kokoelma-aineisto kpl	1 964 334	2 014 677	2 039 800	2 039 800	2 029 000
	Nettokustannus €/as	25,6	27,3	26,6	27,3	32,1
	Museoiden tilojen määrä m ²	9 691	9 700	9 000	9 043	13 562
Liikuntapaikka-	Liikuntapaikkojen käyntikerrat 3)	1 313 944	1 280 118	1 300 000	1 300 000	1 300 000
palvelut	Liikuntapaikkojen tilojen määrä m ²	52 700	64 532	57 783	57 783	78 293

1) Luvut sisältävät Kuopion lisäksi Kaavin ja Tuusniemen kirjastojen tunnusluvut. Pääkirjasto toimii supistetussa tiloissa museon remontin ajan, mikä voi vaikuttaa kävijämääriin.

2) Kuopion museo suljettuna v. 2020 (peruskorjaus ja laajennus). Kävijämääräennuste tällä tasolla, jos aukioloajat voidaan säilyttää ennallaan.

3) Liikuntapaikkojen käyntikerrat sisältää sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen sekä kaupallisten tilaisuuksien kävijät

Vastuualue: Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019	KS 2020
Kansalaistoiminnan	Kulttuuri- ja liikuntaryhmiin osallistuneet 1)	107 395	94 137	105 000	75 000	105 000
aktivointi	Kino-Kuvakukon ja Nilsin Mantun kävijöiden lukumäärä	39 447	28 663	31 000	12 500	30 000
	Yleis- ja erityisavustukset €/as	25,7	27,51	28,35	29,00	29,00
	Asukastupaverkosto, asukastupien lukumäärä	10	11	12	12	12
	Asukastupien kävijämäärä	79 888	79 718	82 000	80 000	95 000
	Asukastupien työllistämisaikutus (henkilöä / htv) 2)	125/27	159/21	122/24	140/20	140/21
	Kansalaistoiminnan aktivoimisen tilojen määrä m ²	2 836	3 127	2 894	3 280	3 404
Kansalaisopisto 3)	Kansalaisopiston opiskelijamäärä (brutto)	24 335	24 538	24 700	24 000	24 500
	Kansalaisopiston opetustuntien lukumäärä	45 306	44 257	45 000	44 700	44 700
	Kansalaisopiston nettokustannus €/h (ilman valt.osuuksia ja työll.)	66,3	72,72	73,08	72,95	75,97
	Kansalaisopiston tilojen määrä m ²	3 484	3 528	3 550	3 638	3 638

1) Kulttuuriin - ja liikuntaan aktivointiin lasketaan em. ryhmiin osallistuneet sekä liikunta- ja kulttuuripolkuun osallistuneet

2) Asukastupatoiminta: palkkatukityöllistetyt, työharjoittelijat, työvalmennuksessa olevat sekä kuntouttavassa työtoiminnassa olevat.

3) TP-2018 opetustuntien lukumäärän pieneminen johtuu työvoimapolitiittisen maahanmuuttajakoulutuksen loppumisesta. K-opiston mittarit ovat vuositasen mittareita. Opiskelijoiden ja opetustuntien lukumäärät eivät sisällä kansalaisopiston tapahtumien (näyttelyt, konsertit, erilaiset esitykset) osallistujia ja tunteja.

Vastuualue: **Taidepalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019	KS 2020
Kaupunginteatteri	Teatterissa kävijöiden lukumäärä	76 116	81 502	75 000	75 000	70 000
	Nettokustannukset / katsoja	63,01	60,9	64,23	64,23	69,97
	Näytäntöjen lukumäärä	372	366	300	300	280
Kaupunginteatteri	Kaupunginteatterin tilojen määrä m ²	7 982	7 982	7 982	7 982	7 982
	Kävijöitten lukumäärä	114 176	45 775	115 000	115 000	115 000
	Tapahtumien lukumäärä	720	148	720	750	750
Musiikkikeskus	Nettokustannukset / kävijät	2,7	9,2	5,8	5,8	5,6
	Musiikkikeskuksen tilojen määrä m ²	5 760	5 760	5 760	5 760	5 760
	Konserttien kokonaislukumäärä	185	169	96	100	100
Kaupunginorkesteri	Kuulijoiden kokonaislukumäärä	46 646	50 568	35 000	30 000	30 000
	Nettokustannukset / kuulijat	62,5	61	93,9	110,5	119

TYÖHYVINVOINTISUUNNITELMA 2020

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite

	TAVOITE	VÄHENNYS
HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE	2020 pv/htv	2020 pv/htv
Kirjastopalvelut	13,5	-1,8
Museokeskus	6,3	-0,8
Liikuntapaikkapalvelut	13,3	-1,7
Kansalaistoiminnan yksikkö	8,0	-1,0
Kansalaisopisto	6,5	-0,8
Kaupunginteatteri	4,1	-0,5
Musiikkikeskus	12,4	-1,6
Operatiiviset tukipalvelut		
PALVELUALUE	9,6	-1,2

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite 11,5 % verrattuna vuoden 2018 tilinpäätökseen.

Henkilöstömäärältään pienten yksiköiden (alle 5 htv) lukuja ei tietosuojasyistä ilmoiteta.

Investointiosa

Investoinnit 1.000 €

TA 2019 TA 2020 TS 2021 TS 2022 TS 2023

Yhdyskuntarakentaminen

Lähiliikuntapaikat	Menot	-150	-760	-700	-200	
Liikuntapaikat	Menot	-4 200	-3 420	-6 400	-5 150	-4 150

Koneet ja kalusto

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	Menot	-931	-1 932			
-------------------------------------	-------	------	--------	--	--	--

Muut aineelliset hyödykkeet

Menot	-50	-80			
-------	-----	-----	--	--	--

Tilakeskus

Talonrakennus

Koko hanke

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Koko hanke

Uimahalli - jäähalli - pysäköintilaitos	50 000		x				KH 8.5.2017, KV 22.5.2017, KH 6.11.2017
Museon peruskorjaus ja laajennus	17 800	-10 400	-8 300				HS 5.2.2016, KH 29.2.2016 ja 21.1.2019
Pääkirjaston korjaus- ja muutos	1 140	-680	-460				
Savilahden liikunta ja tapahtumakeskus	35 500	-5 200	-5 000	-15 000	-13 800		HS: KH 4.12.2017, KH 27.5.2019
Lippumäen jäähallin muutos sisäliikuntahalliksi ja uimahallin peruskorjaus	6 000	-400	-2 800	-2 800			HS 11.1.2019: KH 4.2.2019
Keskuskentän jalkapallostadion			-600				HS 11.12.2018: KH 21.1.2019
Väestösuojien peruskorjaukset	2 800	-200	-500	-800	-500	-500	
	113 240	-23 430	-17 660	-18 600	-14 300	-500	

Tulot

Museon peruskorjaus, OKM:n avustus	2 390	1 070	840			
Lippumäen uimahalli / sisäliikuntahallimuutostyö, OKM:n avustus	800	240	560			
Savilahti, OKM:n avustus	750			750		

		VUOSIEN 2020-2023 INVESTOINTIOHJELMA YHDYSKUNTARAKENTAMINEN																										
s/u e/m	Toko	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2020			Ulkoi- virk/leik- kupaikat	Lähili- kunta- paikat	Liikunta- paikat	2021			Ulkoi- virk/leik- kupaikat	Lähili- kunta- paikat	Liikunta- paikat	2022			Ulkoi- virk/leik- kupaikat	Lähili- kunta- paikat	Liikunta- paikat	2023			Ulkoi- virk/leik- kupaikat	Lähili- kunta- paikat	Liikunta- paikat	
				Katu	Hulevesi	Yl. alueet				Katu	Hulevesi	Yl. alueet				Katu	Hulevesi	Yl. alueet				Katu	Hulevesi	Yl. alueet				Katu
		B	Sorsasalo																									
e	9830		Sorsasalons alue, Finnulp	200					1000							2000							2000					
		C1	Puijonlaakso - Taivaanpankko																									
s	9812		Taivaanpankontie, Taivaanpankontie 9 - Rajalantie	100	100																							
			Alueen saneeraus ja Sammakkolammenpuiston peruskunnostus	500		1000			1500		500																	
sa	9801		Savilahti, Savilahdentien saneeraus	6000	500		150	150	6000	1000						5000	500											
sa	9801		Savilahti, Sarastuskaaren alue	3500	500				2000	500						2000	500	500				500			500		1000	1000
sa	9801		Savilahti, ramppijärjestelyt	500					3000	500						2000												
			Niuvantie, jk+pp-tien saneeraus						400																			
		C21	Julkula																									
			Kiviniemenranta, lähiliikuntapaikka																									
	9825		Ahopuron korttelileikkipaikka									150																
			Puijonsarven asemakaava-alueen kadut ja yleiset alueet													100	100											
		C22	Niuva - Länsi-Puijo - Rypysuo																									
		C3	Puijonsarvi																									
	9825		Lampipuiston keskusleikkipaikan peruskunnostus				20				70	250																
u	9820		C4 Puijo																									
			Puijon urheilulaakso, yleissuunnitelman mukainen toteuttaminen, korjaus- ja muutostyöt, lakialueen työt																									
			Puijonrinteen hiihtohissin uusimistyöt																									
			Maalialueen tekno-urmikenttä																									
			Puijon reitistöjen kehittäminen																									
			- pesäpallo - Antikkala, n. 2 km																									
			- Pihlajalaakso -Päiväranta																									
			Antikkalan laskettelurinteen järjestelyt																									
	9825		Inkilänmäenpuiston peruskunnostus. Inkilänmäki keskusleikkipaikka								10	240																
			Sisustajantien ja Kellolahdentien risteys																									
		D1	Itkonniemi - Männistö - Linnanpelto																									
			Honkaharjunkatu saneeraus																									
			Luotipuisto, leikkipaikka			20					30	350																
			Itkonniemen alueen rakentaminen																									
		D2	Saarjärvi - Rahusen kangas																									
			Pihlajaharjuntie	50																								
s	9826		D3 Kettulanlahti																									
			Lähiliikuntapaikka																									
		D4	Kelloniemi - Likolahti																									
			Kelloniemen alueen rakentaminen																									
			Telkkistentien saneeraus																									
		E1	Keskusta																									
u	9830		Matkustajasataman laajennus + WC				2500					300																
u			Aallonmurtajankatu						200																			
u			Aallonmurtajankadun laiturit ja P-alue						200																			
s			Mäljalahden kelluvat laiturit, pienvenesat.																									
s			Linja-autoaseman alue	850					700																			
s			Mäljalahdenkatu, Haapaniemenkatu - Puijonkatu																									
s			Puijonkatu väli Asemakatu-Tulliportinkatu																									
s			Rännikatu Käsiyökätkä välillä Kauppakatu-Tulliportinkatu ja Lukkaripuisto						300		150																	
s			Museokatu välillä Kauppakatu-Tulliportinkatu	400																								
s			Puijonkatu, Minna Canthin katu - Kuopionlahti						300	500																		
			Puijonkatu LUMIT rakentamista varten	300	500																							
			Kuopionlahden alue						1000																			
			Väinölänniemen kunnostustyöt								30																	
			Väinölänniemen stadion peruskorjaus + urheilukenttä																									
			Savoniankuja						1000	200																		
			Hannes Kolehmainen katu, Keilankuja, viimeistelytyöt	200																								
		E2	Niirala																									
			Valkeisen uimarannan puupatiot																									
		E3	Haapaniemi																									
			Keskuskentän tekno-urmen uusinta																									
u	9812		Mölymäki, Kaartokatu	150					500	200																		

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovuus:

Käyttötalousohjelmassa palvelualueita sitoo toimintakate. Lautakunnilla on oikeus tehdä palvelualueiden tuloarvioiden ja määrärahojen muutoksia, kun ne eivät muuta toimintakatetta. Toimintakatteeseen vaikuttavat ja palvelualueiden väliset muutokset on valtuuston hyväksyttävä.

Käyttötalous:	Sitovuus
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	Toimintakate
Investoinnit	Sitovuus
Kalustoinvestoinnit	Toimintakulut
Muut aineelliset hyödykkeet / Taidehankinnat	Toimintakulut
Yhdyskuntarakentaminen - Kaupunkiympäristön ja Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueet valmistelevat yhdessä kohteet ja kaupunkirakennelautakunta tekee rahoituspäätöksen.	
- Liikuntapaikkapalvelut	Hyväksytään kohdeluettelo
- Lähiliikuntapaikat	Hyväksytään kohdeluettelo

Hyvinvoinnin edistämisen lautakuntaan nähden sitovuus:

Käyttötalous:	Sitovuus
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	Toimintakate
Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut	Toimintakate
Taidepalvelut	Toimintakate
Johdon tukipalvelut	Toimintakate
Lautakunta oikeuttaa apulaiskaupunginjohtajan tekemään mahdollisia määrärahan siirtoja vastuualueiden välillä ja asiakkuusjohtajat palveluprosessien välillä.	
Investoinnit	Sitovuus
Kalustoinvestoinnit (Apulaiskaupunginjohtaja päättää määrärahan jakamisesta vastuualueille/palveluprosesseille)	Toimintakulut
Muut aineelliset hyödykkeet / Taidehankinnat (museonjohtaja päättää määrärahan käytöstä)	Toimintakulut
Yhdyskuntarakentaminen - Kaupunkiympäristön ja hyvinvoinnin edistämisen palvelualueet valmistelevat yhdessä kohteet ja kaupunkirakennelautakunta tekee rahoituspäätöksen.	
- Liikuntapaikat (Lautakunta päättää kohteet, ei euroja. Mahdolliset muutokset kohteisiin tuodaan lautakunnan käsittelyyn).	Hyväksytään kohdeluettelo
- Lähiliikuntapaikat (Lautakunta päättää kohteet, ei euroja. Mahdolliset muutokset kohteisiin tuodaan lautakunnan käsittelyyn).	Hyväksytään kohdeluettelo